

Cedrus libani (Cedr libanonský)

synonyma: *Abies cedrus*, *Cedrus atlantica*, *Cedrus atlantica* var. *pendula*, *Cedrus elegans*, *Cedrus libanensis*, *C. subsp. atlantica*, *C. var. pendula-sargentii*, *C. var. argentea*, *C. var. pendula*, *Cedrus libanitica* subsp. *libani*, *Cedrus libanitica* var. *pendula*, *Cedrus libanotica*, *Cedrus libanotica* subsp. *libani*, *Cedrus libanotica* var. *pendula*, *Cedrus patula*, *Larix cedrus*, *Peuce cedrus*, *Pinus cedrus*

čeleď: Pinaceae

oblasti: Atlas, JZ Asie, Kypr, Libanon, Malá Asie (Anatolie), Maroko, S Afrika, Sýrie, Taurus

Pochází z oblastí od Libanonu po Maroko. Dokáže se dožít věku i více než 1000let. Patří mezi stálezelené rostliny. Dorůstá výšky 20 - 40m při šířce 20m a průměru kmene do 2,4 (i 3)m. Má široce kuželový až pyramidální habitus s plochým vrškem. Borka má tmavěšedou až černošedou barvu a je rozpraskaná. Větve jsou tlusté, dlouhé, na mladých exemplářích vystoupavé, později vodorovné, v mládí mohou být ochlupené. Jehlice vyrůstají ve 30 - 40tičetných svazečcích, bývají tmavězelené, špičaté, 4hranné, dlouhé (1,5 -) 2,5 - 3,5cm a široké 1mm. Kvete na podzim. Samčí šištice jsou žlutohnědé a vzpřímené, samičí šištice vzpřímené, dlouhé 8 - 10cm, široké 4 - 6cm, hnědé, pryskyřičnaté, zrající 2 - 3 roky, semenné šupiny široké až 5cm, na vnější straně mírně plstnaté, husté, semena mají délku 1,5 - 1,8cm a mají křídlo délky 2,5cm. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Argentea'- jehlice se stříbřitě modrým nádechem
- var. *atlantica* (Cedr atlaský)
- 'Atlantica Aurea' - pomalu vystoupavý terminál, konce větví mírně převislé; jehlice krátké, v mládí žluté, později žlutozelené
- 'Aurea' - kuželovitý habitus; jehlice žlutozelené, na spodní straně zelené; pomalejší růst
- 'Blue Angel' - středně vystoupavý, vzpřímený, bohatě větvený; větve mírně převislé; jehlice mírně zahnuté, větší, modrozelené
- var. *brevifolia*/*C. brevifolia* - Kypr; středně vysoký strom (někdy i vysoký keř), koruna ve stáří široká, deštníkovitá; výška do 12m; větve vodorovné; jehlice tlusté, modrozelené, dlouhé 0,5 - 0,8 (i 1,2)cm; šištice válcovité, dlouhé 7cm, široké 4cm
- 'Bergman'/'Bergmanii' - asymetrický habitus; jehlice tmavě modrozelené, krátké
- 'Compacta' - zakrslý hustý habitus; jehlice modrošedé; ve 20ti letech vysoké 30cm, široké 70cm
- 'Epsteinianum'/'Epstein' - asymetrický zakrslý habitus; jehlice tmavězelené; pomalý růst
- 'Hillier Compacta' - hustý keřovitý habitus
- 'Horizontalis'/'Horizon' - zakrslý zploštělý habitus
- 'Kenwith' - vzpřímený zakrslý habitus; v 10ti letech výška 30cm, šířka 20cm; jehlice drobné
- 'Rosemoor' - větve pokroucené

- 'Candelabrum' - kandelábrovitý sloupovitý habitus
- 'Comte de Dijon' - široce vejčité kuželovitý hustý habitus; větve vodorovné; jehlice z části paprscité, bledězelené, mohou být mírně zahnuté, špičaté, dlouhé 2 - 2,5cm
- 'Decidua' - křovinatý bohatě větvený habitus; větve krátké, husté; jehlice v zimě zpravidla opadávají
- 'Denudata' - kmen vzpřímený, asymetricky větvený; jehlice zelené
- f. *fusiformis* - šišky vřetenovité, na konci až pichlavé
- 'Glaucia' - větve kratší, vodorovné, na konci mírně vystoupavé; jehlice, modrozelené až stříbrošedé ve svazečku po 20ti ks
- 'Glaucia Pendula' - 1/2převislý úzký habitus; větve skloněné k zemi; jehlice modrozelené až modré, dlouhé 2cm; rychlý růst
- 'Gold Tip' - asymetricky keřovitý habitus; nové části žluté, později zelené
- 'Golden Dwarf'/'Aurea Prostrata'/'Prostrata' - nízký rozkladitý habitus; jehlice žluté

- 'Green Knight'/'Minuta' - zakrslý asymetrický hustý habitus
- 'Green Prince' - asymetrický habitus; větve vodorovné; mladé části bledězelené, později tmavězelené, husté; rychlejší růst
- 'Hedgehog' - nízce kupkovitý habitus; v 10ti letech výška 25cm, šířka 70cm; jehlice zelené, dlouhé 3 - 5cm; pomalý růst
- 'Home Park' - zakrslý habitus; větve vodorovné, na konci ohnuté k zemi; jehlice zelené
- 'Katere' - nízký rozkladitý habitus; v 10ti letech výška 45cm, šířka 1,3m; pomalý růst
- var. libani - pochází z hor Libanonu, západní Sýrie a jihu Turecka, jehličí je dlouhé 10 - 25mm
- 'May' - mladé části bílé; v 10ti letech výška 1,5m, šířka 90cm; pomalý růst
- f. microcarpa - šišky malé, prakticky kulaté
- 'Multicaulis'/var. nana - nízký kuželovitý později zploštělý habitus; větve vystoupavé, bohaté, v mládí vzpřímené, krátké; jehlice tmavězelené
- 'Nana' - zakrslý hustý kulovitý habitus; v 10ti letech vysoký 0,9 - 1,2m; větve pravidelné; jehlice mírně srpovité, špičaté, dlouhé 1,5 - 1,8cm, široké 1mm
- 'Nana Pyramidata'/'Conica Nana'/'Nana Pyramidalis' - zakrslý kuželovitý habitus; výška 1m; větve bohaté, asymetrický odtávající; jehlice krátké, zelené; pomalý růst
- 'Pendula' - větve převislé; jehlice namodralé; pomalý růst
- 'Purdue Hardy' - jehlice modrozelené; odolný
- 'Sargentii'/'Pendula Sargentii' - zakrslý habitus; výška 0,9 - 1,5m; větve vodorovné, bohaté; jehlice dlouhé, tlusté, tmavězelené
- var. stenocoma - pochází z jihozápadu Turecka; úzce kuželovitý, později sloupovitý habitus; větve vodorovné, na koncích mírně k zemi ohnuté; jehlice stříbrošedé, dlouhé 0,8 - 2,5cm; otužilý
- 'Stricta' - úzce kuželovitý hustý habitus; větve krátké, vzpřímené; jehlice lesklé, šedo-zelené až stříbrošedé
- 'Taurus' - 1/2rozkladitý, později vzpřímenější vystoupavý hustý habitus; jehlice bledězelené až zelené, dlouhé 0,8 - 1,5cm, pozdě raší
- 'Tortuosa' - větve spirálovitě zkroucené
- 'Viridis' - větve vystoupavé; jehlice svěže zelené, lesklé; rychlý růst

Vyhovuje mu jakákoliv odvodněná půda, i vápenitá a plně slunce. Je mrazuvzdorný min. do -27 (i -30)°C.

Množí se semeny, řízky nebo rouby.

<https://www.rostliny.net/>